

Korte historie over het patronaatsrecht.

Op 16 oktober 1613 kwam het begevingsrecht van Lithoijen (het recht om een pastoor te benoemen) in handen van de abt van Berne of zijn wettige opvolgers. Deze Norbertijner gemeenschap was oorspronkelijk gevestigd in Bern, een klein plaatsje in de buurt van Heusden. Zij was een kleindochter van Praemontre, de allereerste abdij die door Norbertus was gesticht in Frankrijk. Tijdens de toen heersende tachtigjarige oorlog werd de abdij in Bern verwoest en moesten de Norbertijnen vluchten. Aanvankelijk naar 's-Hertogenbosch, maar later hadden ze een Refugiehuis in Vilvoorde betrokken. Een uithof van de Norbertijner abdij van Berne was "het Slotje" in Heeswijk. Beurtelings verbleven de abten in die roerige tijd onregelmatig in Heeswijk, Vilvoorde, op de pastorieen der Meijerijse parochies of elders. Door slim te handelen ontweken zij op deze manier het moeten opheffen van de abdij of ontweken zij het uitstervingsbeleid. Op 23 januari 1825 werden de Norbertijnen van Berne bij Koninklijk Besluit van Willem I voorlopig gehandhaafd in het uitoefenen van hun patronaatsrecht over hun parochies. Paus Gregorius XVI erkende in 1832 kerkrechtelijk het bestaan van de abdij en na het herstel van de kerkelijke hiërarchie in Nederland in 1853 begon men op 2 febr. 1857 officieel met het herstel van het conventsleven in Heeswijk.